

Интернет-версия:
zaman.smikbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ **ВРЕМЯ** ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

«Суратлау искусстволаны Къабарты-Малкъар музейи» Къырал культура учреждениягъа А.Л. Ткаченкоу атын атауу юсонден Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини **УКАЗЫ**

Суратлау искусствону айнытугъа улуу къыйан салганы ючюн эмда Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы устазы А.Л.Ткаченкоу атын ёмюрюк этер муратда бегим этеме.
1.«Суратлау искусстволаны Къабарты-Малкъар музейи» къырал культура учреждениягъа А.Л.Ткаченкоу атын атаргъа.
2.Къабарты-Малкъар Республиканы Культура министерствосу ол учрежденияны уставына тийишли тюрленюле кирирге борчул этиледи.
3.Бу Указ анга къол салынган конден кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти А.КАНОКОВ
Нальчик шахар, 2011 жылда 30-чу июнда, №0101-УП

Жерни битимлигин сакълар мурат бла

КъМР-ни Правительствоосуу бла РФ-ни Эл мюлк министерствосуу араларында «2006-2010 жылда эмда 2013 жылгъа дери Россейни миллет байлыгы - жерни эмда эл мюлк жерлени битимлигин сакълару эмда айна-тату» деген федеральный программаны КъМР-де жашауда бардырманы юсонден келишим этилгенди.
КъМР-ни Эл мюлк министерствосуу пресс-службасын къуллукчусу Светлана Самченко бизге билдиргенге кере, документде эл мюлк жерлени тыман саклау жаны бла тиийишлени бирге тамалыу юсонден барды сев, ол санда мелюрация эм суу сугарыу объектлени ишлетюне негда жангыртыну, имлунтия, сынау-конструктор, агрохимия ишле бардырыну да юсонден.

Аны чеклеринде эл мюлк жерлени тирикликлерин тинтирге, суу объектлени саклау эмда жангыртуу жаны бла ишлени толтургъа белгиленеди.
Программаны жашауда бардырыуға 2011 жылда 507 миллион сом берилдики, ол санда федеральный бюджетден 78 миллиондан аслам, республикалы бюджетден - 45,5 миллион сом, муниципальный бюджетден бла аладан тышында фондладан а - 383 миллион сом. Асламында ача агрохимия эм суу басуудан къоруулануу ишлеге субсидияла халда бериле.
Программа жашауда бардырыуға, республикада эл мюлк жерлени саклауға, ёсдорюню продукцияны аслам этерге онг чыгарыкъды.

Бизни корр.

Хурметлеу

Тийишлисича кёргендиле

Бу кюнде «Заман» газетни коллектив редакцияда кеп жыланы ишлеп кетген къалам къарындаш Къулбайланы Алтини 85-жыллыгын белгилегенди. Анга деп къуралган къуанчы жыйлынууа ага, кезини баш редактору Атталаны Жамал аны ишине жууалпы кеден къаргыаны, нызамлыгыны юсонден да айырып айтханды эмда анга жюрек ырызлыгын билдиргенди.
Ол кюн журналистиканы акъсакълан алгъышларгъа КъМР-ни жаш тёлню эмда жамауат биригуелени ишлери жаны бла министрлени орунбасары Гергюкъланы Жамбулат, КъМР-ни Журналистерини союзуу правленини председатели Борис Мазухов да келгендиле. Ала къуру сёзле бла чеклени къалмай, аны Сыйлы грамота эм диплом бла сугуалагъанды.
Тюбюшиуде хар сёлесген а

Борис Мазухов Къулбайланы Алтини 85-жыллыгын белгилегенди.
«Сабий садны эм иги устасы»-Малкхий шахарны 13-чю номерли программизациясы физкультурдан инструктору Ирина Мендохова, «Сабий садны эм иги юртемчюсю»-Бахан шахарны 5-чи номерли программизациясы юртемчюсю, «Компенсация халда ишленген бек иги сабий сад»-Нальчикни 27-чи номерли сабий сады биринчи жерлени алгъанды.
МАРИНА ШУРДУМОВА,
«Единая Россия» партиязы регионда толтуруучу комитетини агитация-пропаганда бөлюмюне башчысы.

Эсепле чыгарылгандыла

Алгъаракълда «Сабий садла-сабийлеге» деген конкурс бардырылганды. Аны баш борчу - школгъа дери билим берюуде жетишилени бла жангырлыкъланы ачыкълау эм бу сфераны ириландириге себеплик этген мадарланы ишлеу эди. Буга сагъатда аны регион кезюню иотгары белгилли болгандыла.
Битеу да конкурса къатышырча республиканы районларында 73 заявка келген эди. Алачы барыны да Эксперт советини келечилери къаргандыла. Ала беш номинацияда эм иги ишлени сайлагъандыла.
Алай бла «Эм иги къырал сабий сад» номинацияда Атажукино

«Шимал Кавказны халкъларыны къарындаш байламлыкъларын кючлер ючюн, къолубуздан келгенни аямазгъа керекбиз»

Къабарты-Малкъарны делегациясы КъМР-ни Президентини Арсен Канокову башчылыгында Къарачай-Черкесни Халкъларын биригуелерини кюнюне эмда республиканы къыраллыгыны 20-жыллыгын байрамлауна къатышханды. Кюню республикагъа атланганы арсында КъМР-ни Парламентини спикери Чеченланы Ануор, аны орунбасары Натби Бозиев, эл мюлк министр Алберт Каздохов, Прохладный шахарны мэри Юлия Пархоменко да бар эдиле.

Арсен Каноков Къарачай-Черкесни Президентини Темерезланы Рашиitte Эфбруну суратын бергенди. Ызы бла делегацияны келечилери Черкесск шахарны ара майданында къуанчы ишлеге къатышхандыла. Жыйылганыла алгъышлай, Арсен Каноков Къабарты-Малкъарда бла Къарачай-Черкесде къарындаш миллетле жашагъанларын, ала бир бериле бла байламлыкъланы кеп жылладан бери жюргенлерин белгилегенди. «20 жылны ичинде Къарачай-Черкес жашуу битеу сфераларында да алгъа улуу атлам этгенди. Ол а бек алгъа республиканы кеп миллетли халкъны иш келлююклерини хайырында болгъанды», - дегенди.
КъМР-ни башчысы Къарачай-Черкесни Россейни къыраллыгын кюнюле магъанасыны, аны экономикасында эмда социальный сферада болгъан тюрленюлени юсперинден да айтханды. «Шимал Кавказны халкъларыны араларында къарындаш байламлыкъланы кючлер ючюн, къолубуздан келгенни этерге борчулбуз», - дегенди Арсен Каноков эм республикада мамырлыкъланын, ол мындан ары да айырын сюйегини чертгенди.
Къуанчы митингден сора уа къонакъла Черкесде Театралны майданында къуралган миллет арбаулагъа баргандыла. Мында ала Къарачай-Черкесни халкъларыны, ол сан-

Арсен Каноков бла Темерезланы Рашиит.

да къарачайлылары, къазакълыны, нугъайлыны, абхазлыны, черкеслиени аш-азыкълары, этнография бла байланы экспонатлары бла шагырейленгендиле.
Екатерина ТОЛАСОВА
КъМР-ни Президентини бла Правительствоусуу пресс-службасы.

«МАШУК - 2011»

Таза жүректен алгъышлаула бла насийхат сёзле

Огъан ыйх кюн Нальчикде Къабарты-Малкъар Россейге къошулганыла 400-жыллыгын майданында жашил, кек берке, кёлекке кийген жашланы бла к къыяны жарыкъ ауазлары, мил-

да жетишилми болгъанла уа бююн жолгъа атландыла.
Форумгъа тебиреген жашланы бла къыяланы КъМР-ни Парламентини депутатланы Светлана Азикова, Жаш тёлню

партияны КъМР-де бёлюмюне келечисини Вячеслав Дядченко, Улуу Ата журт урушун эм уруууну, право нызамны саклау органыны ветеранларыны республикалы советини председателини биринчи орунбасары Владимир Зеведе, шахар советини председатели Абдулла Муштафа да алгъышлагъандыла эмда ыслам да этгендиле.
Борис Паштов: «Кесигиз да къуанып, республиканы атын да иги бла айтырып къайтырдыгъызгъа мен ийнанам», деп, «Машук» атланганыны бек кичисине - Нуралийге - Къабарты-Малкъарны форумгъа этилгенден байрагын бергенди.
Студент къыз Елизаветаны Мариам а, бу форумгъа бу жол бла экинчи кере барганын айтып, алагъа этилген ышанулыкъларгъа кертчи болгъларын, республиканы байрагын а бийкиде тутуп, ёктемлик бла къайтыркъларына жыйылганыны ийнадиргенди, аны ашырыгъа келген ветеранлагъа эмда

Борис Паштов сёлешеди.

лет магъамла да узакъдан ошитиле эдиле. Ала къолларында тутхан Россейли эмда республикалы байракъланы эртенлик авз чайкъй эди.
Жюс бла жайырма жаш бла къыз байладан Патигорскге бу кюнде анда бардырылыкълар «Машук-2011» жаш тёлню форумгъа къатышыр ючюн тебирегендиле. Ала анда келерини туризмден, волонтерстводан проектлерин да къоруларкъандыла. Бизни делегациягъа КъМР-ни Жаш тёлню эмда жамауат биригуелени ишлери жаны бла министерствосуу бёлюмюне тамата специалисти Олег Болов башчылыкълар этеди.
Биз форумгъа ийгелден да ийгени сайлагъанбыз, - дегенди ол бизге. - Анга къатышыргъа сюйегине уа кеп эдиле. Болсада къаты тинтилелден сора аланы танг кевеси кетерилгенди. Ызы бла форуму ишине къатышыркълагъа лекцияла къуралгандыла. Ала-

Елиозланы Мариам сёлешеди.

но эмда жамауат биригуелени ишлери жаны бла министрли къуллугун толтурган Борис Паштов, «Единая Россия»

башха жууалпы къуллукъларгъа жюрек ырызлыгын билдиргенди.
ХОЛЛАПАНЫ Мариам.
Суратланы автор алгъанды.

Жангылыкъгъа

Планны тюрлендириу

Къырал мюлкюне сатыудан бюджетте къошуллукъду

КъМР-ни Правительствоусу 2011 жылда приватизацияны къырал планына тюрленюле кийргенди. КъМР-ни къырал ырыкъыгъа эм жер байлыкъларгъа башчылыкъларгъа аны министрли Хадбулсалам Лигидов билдиргенге кере, приватизациядан къошакъларда 230 миллион сом файда алыргъа белгиленеди, ол санда 30 миллион обществоланы уставной капиталларыны акцияларыны пакетин, 200 миллион а жеринден тедррилмеген ырыкъыны активлерин сатыудан.
- Алай бла, сатаргъа белгиленген объектлени саны кёбейтилгенди. Аны хайырында а республикалы бюджет ёседи. Приватизацияны программасына анта тюрленюле кийрилдиликде. Бююнюкде республиканы ийгелден болган ырыкъыны инвентаризациясы барды. Анга кере, программгъа кийриллик тюрленюле жарашадырылдыла, - дегенди министр.

Онуу

Культурада ишленгенлени хакълары ёсерикди

Къабарты-Малкъарны культура къырал учрежденияларында ишленгенлени орта иш хакълары 6,5 минг сомдан 8, 1 мингге дери ёсерикди. Алай онуу республиканы Правительствоусу этгенди.
КъМР-ни культура министрлини орунбасары Къарчаланы Аминат билдиргенге кере, Правительствоу Председатели биринчи орунбасары Адиб Абрегонуу биригуу бла СКФО-ну республикаларанда культура сферада ишленгенлени орта иш хакъларыны тенгешдириу анализ бардырылганды. Ол ачыкълагъанга кере, бизде тёлнюле аныкъа бирси субъектледе берилгенден зов аз эди.
Иш хакъ тёлнюле юсонден норматив-праволу базасын Правительствоусу бегими бла тийишли тюрленюле кийрилгендиле. Алай бла, бу сферада ишленгенлени орта иш хакълары 6 минг 449 сомдан 8 минг 120 сомгъа дери ёседи. Ол жумушлагъа жыл сайын 56 миллион сом ахча бёлюнюрюкю.

Акция
Шахарчылары оюмларын ачыкълайдыла
Прохладный шахарны администрациясыны пресс-службасында билдиргенлени кере, анда «Единая Россия» партиязы Жаш гвардиясы» къурулп, «Халкъ программасы» акция башланганды. Жаш патриотла эм Халкъ фронтха киргеле шахарда болган жарысуланы ачыкълар мурат бла анкетирование бардырылдыла.
Жаш тёлню администрацияны келечисини Карина Пшукова айтханды кере, ала адмдалдан аланы оюмларына кере бек магъаналы жарысулагъа бююнюкде къалайлылары санаргъа болгълугун сорядыла. Аны кюнюне ичинде бу иште 250 прохладный къатышханды. Бек биринчиден, а пенсияны бла, ЖКХ-ны реформированыны, «Доступное жильё» программаны жашауда бардыруу бла байламлы впроект тыныкъларгъа этгенлени ачыкъланганды.

Профилактика мадарла

«Саулукълу жаз» башланганды

КъМР-ни Жаш тёлню эмда жамауат биригуелени ишлери жаны бла министерствосуу пресс-службасында билдиргенлени кере, сабийле солугъан санаторийледе бла лагерледе саулукълу жашау бардырууну профилактикасына жораланганын «Саулукълу жаз» деген акция башланганды.
Быйыл ол 25-чи августга дери бардырылыкъларды. Аны ёсдорюрге тюрлю-тюрлю министрстволаны бла ведомстволаны келечилери да къатышыркъандыла. Ала, сабийле бла тюбюшли, тютючюкюк, наркотикле, алкоголь саулукъларгъа къаллай заран келтиргенлени, жолда жюрюню жорукъларыны юсперинден ушакълар бардырыкъандыла. Дагыда конкурса да ёсдорюлюкде. Юлеширча басма продукция да жарашадырылганды.
Алгъаракълда министерство КъМР-ну иш бла жалчытан арасы бла бирге жаш кезюуде сабийле бла лагерледе бла санаторийледе жоукълу болуп ишлерге сюйген студентле бла тюбюш къурагъан эди. Анда ала тийишли инструктор алган эдиле.

Материалланы басмагъа КъМР-ни Президентини бла Правительствоусуу пресс-службасы, ТАЛПАКСАНЛАНЫ Аминат, ТИКАЛАНЫ Фатима хазыргъандыла.

Чынтты патриотланы ёсдоредиле	Муратына жетиу	Хычыуун эм хайырлы	Тутмакъга олтурууну орунуна жууапха тартыуу башха амалларын ачкыдыре
2 бет	3 бет	4 бет	

Шимал Кавказ федералдык округда РФ-ни Президентини полномочный келечиси, РФ-ни Правительствосуну вице-премьер Александр ХЛОПОНИН:

«Кавказны бодуңу этерге кюрешир кереклиси жоккү. Жаланда адамла айтканы эшитирге эм ангыларга керекди ансы»

Мында алды биз билдиргенге кере, (Александр Хлопонин «Французду Шимал Кавказны вице-премьеринде 2011 жылды 16-чи июльдо евро сөлөмгө хазырлашты» 2011 жылды 16-чи июльдо «Комсомольск правда» эм Кр. гу сайда кыраган) Президент Шимал Кавказ федералдык округда полномочный келечиси бизни редакция болгонунда журналисттерини сорууларын эки сааттан астам заманын ичине жууп этип турганды. Ушакны бирини кесипи берей:

«Оп кутурган тау черкити. Биз а аны айтып ташта салабыз»

— Александр Гендальевич, Сиз Кавказга келгенин озган жыл биз жарашып келген сиздин кесипиникин саяна сандыла. Чечени башчысы Рамзан Кадыров инаугурацияны церемониясында окуяны кызыл жолукканда жангы кезикти, полковниктер ушул келени бля бирге барганы. Алай терк кылай бля болгансыз кавказ адамы?

— Мен айткы туйюлме кавказ адамы болганын деп. Ол асыры севиртип айтуу болуусу эки. Алай башга берип ючюн, алыкка аз заман озганды, алыкка ишлерге керекди. Кавказда болган жорукканы тутуп ишлешти, сизге налык этпей кысыкты тойлойдю. Мында баш жорукт — поздокю. Сен хар неге да тоо кезден кыраасанг, бир кишиге да артык он бермешен, намысыны анык бөлмөсүз. Анда башка формула жоккү.

— Сиз ары оп формула блямы баргын эдиле? Оггесе оп формуланы иштин турганды жарашдырган эдиле?

— Ол мени жашта амалдым, мен былай болсон деп оюмдан корошмем, блянда муну былай хайырапалым деп. Алай эсе да, мен шарап артык мага аман берил да тойломе, анда терен оюм излеп да корошир тойломе. Он жашуу марда болууга керекди.

— Алай кыйын округда вице-премьер статусу эдиле, биринчи вице-премьер статусу керек болуусу эдиле?

— Биринчи, экинчи, ючюнчо — не башкалыгы барды? Сиз кысы министрде сийлегенде тобылгысыз?

— Сөзсөз. Буга сагата окуяна, сиз да кырап тургандай... Мен иди ангылайма калай итигендирир тургуну Шимал Кавказда кырапалыгы позициясы. Кавказ — ол терк баргын тау черкити, биз баргыбыз да ол черкити алына улуу ташканы сапты корошубиз, аны башка берип тыр мурадта. Не бек корошсак да, су алып жангылары бля кетип барды.

— Полномочный келечисиде амалды алай ташканы? Сиз эски алай ташканы — полномочный келечиси вице-премьерди. Шендо анда эки улуу таш салыны турганды.

— Андан эсе, платина салырга керекти зар, алай ташканы, конкуренттик аталгык продукцияны чыгарылагы экономиканы кырауга керекди. Шендо биз экономиканы Шимал Кавказда орналык корошубиз керекди.

— Сизни плангызы билеу стратегия кыргендикти? Бизде федералдык министрствоса бардыла, алай программаланы жарашдырау да аламы ишлешиди. Ол процедура бля баргыбыз бизни заманыбыз да болмаганын. Он себеден айынуу юлгосун жарашдырык колмпанияга ушанганга болду.

— Андан сора уа веролю ступа аралы иш кырууну кырауганын, ол айтылган юлгосун озгоенди. Команда бек иги ишлегенди, мени оюмуна керек, юлго итиди, тийишлеси саяна барды.

— Баш мурад-политикадан тутулуучуларга эпоп, алгы итинге — айынуу башларга мураты барды?

— Эштда, буга сагит сиз полномочный келечиси тоошкорго керошорисиз юч.

— Угый, биз теркиликени ислеринден айтырга сөзсөз.

— Грозныйны кырууларын да торкюле нек ишлерге керекдикти?

— Грозный келесин, кергенин — неборскыла, фронталга. Заводу у хайырады?

— Он кыйын темады.

— Инвесторланы, сиз ючюн, нефтьны жарашдырыр.

келтирге керошобиз... Алык тобосиде болган байлыкканы да хайырапалмайбыз. Агроромышленность комплекс да бек перспективалды. Шендо Шимал Кавказда, промышленностьны кырауу-кыруулары бля кырууну болмаган жерде, биология жаны бля таза продукция чыгарырга бек иги онгла бардыла. Жозомочлюкню юксөенд айтмай окуя кыймын. Бизде, битеу дунда окуя да, Шимал Кавказны тамгысы бля токенеде экология жаны бля таза продукция кеп болууча этерге керекди.

Шендо биз Шимал Кавказны 2025 жылга дерин айткынуу кырап программасын жарашдыра турабыз, биз баш мураты — бу территорияга бизне келирча бек ийик билим берюну угуй, бийик билимге Россияде жерге чыккы ишчилерни — устакыны кырауу санда келирча болула кыруу мард барды.

— Мында исламчы радикалдарга кырауу барды? Кеп россиялик Шимал Кавказда бизни турурунуу артык бек сойюмдүк айткыла?

— Мында исламчы радикалдарга кырауу барды? Кеп россиялик Шимал Кавказда бизни турурунуу артык бек сойюмдүк айткыла?

— Мында исламчы радикалдарга кырауу барды? Кеп россиялик Шимал Кавказда бизни турурунуу артык бек сойюмдүк айткыла?

— Мында исламчы радикалдарга кырауу барды? Кеп россиялик Шимал Кавказда бизни турурунуу артык бек сойюмдүк айткыла?

— Мында исламчы радикалдарга кырауу барды? Кеп россиялик Шимал Кавказда бизни турурунуу артык бек сойюмдүк айткыла?

— Мында исламчы радикалдарга кырауу барды? Кеп россиялик Шимал Кавказда бизни турурунуу артык бек сойюмдүк айткыла?

— Мында исламчы радикалдарга кырауу барды? Кеп россиялик Шимал Кавказда бизни турурунуу артык бек сойюмдүк айткыла?

— Мында исламчы радикалдарга кырауу барды? Кеп россиялик Шимал Кавказда бизни турурунуу артык бек сойюмдүк айткыла?

— Мында исламчы радикалдарга кырауу барды? Кеп россиялик Шимал Кавказда бизни турурунуу артык бек сойюмдүк айткыла?

— Мында исламчы радикалдарга кырауу барды? Кеп россиялик Шимал Кавказда бизни турурунуу артык бек сойюмдүк айткыла?

айлай акылман аны кыялыны кеп торлю кыташыны ючюн болгонды деп Достоевский айткан барды. Шимал Кавказ бийик даражалы культураны кырауганын, анда улуу факультураны болган адамла кыраусу. Факультураны бля культураны биригулеури бизи баргыбызга да, битеу кыраууга да, битеу анда да керек болган чыгарырамыла жараткы.

Биз бир бек ийик иги ангылу ючюн, ол халкыны телерини, адеттерин, культураны билирге керекдик. Ол айтканын орусунданы, кавказканын эки башка миллетликени кесиринденди. Магмырыкка бля жашарга сөзсөз, бир бирини ангыларга юйөнирге керекди.

Сиз билемсиз, шендо Европада, эчиси алып айтканды да, Англияда, торлю-торлоу халкына эм культура Россияде бирге кылай жашуу эдиле.

Жаш адамны оп ахшы кырууларын анга ючүккү бергендик. Керим этген муратына жетер ючюн, 1955 жылда Алма-Атада медицина институту кыргенди. Биз кеси апли тең жашыбызны оп жетишимине уа чексиз кууанган эдик. Кыра чеге тыюп турган халкыбыздан алай битеу, ол болууну кыраууга башлаганын бизи келир этгендик, учуры, сынау бля саусулга не кыдар тынгылы кырауга, жараткы жерде жорукт бля ишлегендик.

Алма-Атада эки жылы аяк окугандан сора Керим Север Осетия Республиканы ара шахары Орджоникидзе (Владикавказ) кечеди. Аны 1961 жылда аяк армалы ошол, кеси республикабызга келгенди. Керими тбөн Чегемде участка болныцага баш врач этип жетергендик. Алай бля ол урунуу юлгун кычкычкондогон кыйлаан халкы, ол болууну кыраууга башлаганын эде башлайды.

Анда мени эгечим жашкы да, ары барсам, Керим жорукканы, анга тобеу, биз хазна айткынуу эдик. Ол дар заманга чыккы торлюк тобегендик, жангы жерде ишини, жашаууну юксөенди ошуну хазар айткынуу. Ишлене а кече жатмай этгендик, өткөнү, өткөнү, ишлене жорукканы, сиз этен жангылычмыны этерге керекдик, дейдиле.

Сиз акылдан шаханнады, биз акылды жашуу этерге сизден юйөнирге корошгөнбиз, сиз а эчки, нек эсе да, биз бек ийик ишчилерни, устакыны кырауу санда келирча болула кыруу мард барды.

Анча кетпей биз Шимал Кавказдан сора уа не болуусу? Ваххитий елпире. Шендо биз эки ниетти, ортодоксальны, хар тешкиден сугулуп корошгон оп өткөнү исламны чабуулуучуларын тыярга жолукканы. Байыда уа анга кырауу кылабызгы барды.

Энди Шимал Кавказны халкылары айткыны ишлемге: ваххитий — итигиликтерин: сакталып калган кырауу санда келирча болула кыруу мард барды. Шендо биз кырауу санда келирча болула кыруу мард барды.

Анча кетпей биз Шимал Кавказдан сора уа не болуусу? Ваххитий елпире. Шендо биз эки ниетти, ортодоксальны, хар тешкиден сугулуп корошгон оп өткөнү исламны чабуулуучуларын тыярга жолукканы. Байыда уа анга кырауу кылабызгы барды.

Энди Шимал Кавказны халкылары айткыны ишлемге: ваххитий — итигиликтерин: сакталып калган кырауу санда келирча болула кыруу мард барды. Шендо биз кырауу санда келирча болула кыруу мард барды.

Анча кетпей биз Шимал Кавказдан сора уа не болуусу? Ваххитий елпире. Шендо биз эки ниетти, ортодоксальны, хар тешкиден сугулуп корошгон оп өткөнү исламны чабуулуучуларын тыярга жолукканы. Байыда уа анга кырауу кылабызгы барды.

Энди Шимал Кавказны халкылары айткыны ишлемге: ваххитий — итигиликтерин: сакталып калган кырауу санда келирча болула кыруу мард барды. Шендо биз кырауу санда келирча болула кыруу мард барды.

Анча кетпей биз Шимал Кавказдан сора уа не болуусу? Ваххитий елпире. Шендо биз эки ниетти, ортодоксальны, хар тешкиден сугулуп корошгон оп өткөнү исламны чабуулуучуларын тыярга жолукканы. Байыда уа анга кырауу кылабызгы барды.

Жерлешерибиз тышында Муратына жетиш

Озган өмүрүнө элпичи жылланы башы эди. Кызаакстанда Жамбул областын Свердлов районуу Крастан Заря элинде жетимжылык школга кеп таулу жашла, кызыла жоронгөндиле. Аланы араларында Жапупланы Жарашыны кичи жашы Керим да бар эди. Он бу окуу юйно айрыкка бошганына бек кыуанган эдик. Он андан ары район арада — Михайловкада — орта школга сегиз километр жаяу жоронгө, тынгы тенгери, жуукчулары да аны эркедикти.

Эсимдеди, «Ким кылай иш усталыккы сайлайды?» деген темага сочиненишкени Керими былай жазганы: «Мен доктор болууга сөюме. Ол мени бек гителкиден муратым, кавказканын эки башка миллетликени кесиринденди. Магмырыкка бля жашарга сөзсөз, бир бирини ангыларга юйөнирге керекди.

Сиз билемсиз, шендо Европада, эчиси алып айтканды да, Англияда, торлю-торлоу халкына эм культура Россияде бирге кылай жашуу эдиле. Жаш адамны оп ахшы кырууларын анга ючүккү бергендик. Керим этген муратына жетер ючюн, 1955 жылда Алма-Атада медицина институту кыргенди. Биз кеси апли тең жашыбызны оп жетишимине уа чексиз кууанган эдик.

Кыра чеге тыюп турган халкыбыздан алай битеу, ол болууну кыраууга башлаганын бизи келир этгендик, учуры, сынау бля саусулга не кыдар тынгылы кырауга, жараткы жерде жорукт бля ишлегендик. Ол институту юйөнирге, усталыгын эсдорючюна кырап бар эдик. Жаш солугардан элге кышырып, жаны бля иштенде, аланы, ишлене хайырапалыгына керекисин ангылап, башына жыйганды. Адамла бля сөз таза билген, жарашуу жаш иму араны жамаат жашууна тири кыташуу, илмууа берилгени бля институту алимлерине, аспирантууларын, студентлеге да ишлене сийдоюргенди.

Ол институту жыл сайын болуучу илму конференцияларда торлю-торлоу темаларга тынгылы докладта этуу бля да белгити эди мектепте.

Тематикасы Муратин. Муратин жаш тыло парламентти юксөенди айтканды уа, ол кырапаланы араларында байлалыкканы, шухкулукну кыруу мурат бля бардырыкты. Жыйылуу Тимур кеси да доклад этерге хазырланды.

Жаш тыло тобеуши уа «Петербургский диалог» деген россиялик-германиялык правительстволуу форум бля бектеу эдиле бардырыкты. Жаш парламенттик жыйылууларында этген эсертүүлери уа «Петербургский диалог» америка комиссияны кырауу санда келирча болула кыруу мард барды.

Жаш тыло тобеуши уа «Петербургский диалог» деген россиялик-германиялык правительстволуу форум бля бектеу эдиле бардырыкты. Жаш парламенттик жыйылууларында этген эсертүүлери уа «Петербургский диалог» америка комиссияны кырауу санда келирча болула кыруу мард барды.

Жаш тыло тобеуши уа «Петербургский диалог» деген россиялик-германиялык правительстволуу форум бля бектеу эдиле бардырыкты. Жаш парламенттик жыйылууларында этген эсертүүлери уа «Петербургский диалог» америка комиссияны кырауу санда келирча болула кыруу мард барды.

Жаш тыло тобеуши уа «Петербургский диалог» деген россиялик-германиялык правительстволуу форум бля бектеу эдиле бардырыкты. Жаш парламенттик жыйылууларында этген эсертүүлери уа «Петербургский диалог» америка комиссияны кырауу санда келирча болула кыруу мард барды.

Жетишим Россияни бля Германияны жаш депутатларыны жыйылыуларында сөлөширикти

Биз факультула жашыбыз, Кызаарты — Магмыр кырап университетти медицина физиканы кафедрачыны ассистенти, КМ-Пр Парламентинде Жаш тыло палатасыны урунуу эдиле. Биз жаш депутаткы жаны бля комиссияны татаматысы Гупуплоланы Тимур юксөенди жашауу жашауу илмууа берилгени бля институту алимлерине, аспирантууларын, студентлеге да ишлене сийдоюргенди.

Тимур келечиси, ишлене жорукканы, сиз этен жангылычмыны этерге керекдик, дейдиле. Анча жеткенди, сынауун, бизи факультула жашыбыз, Кызаарты — Магмыр кырап университетти медицина физиканы кафедрачыны ассистенти, КМ-Пр Парламентинде Жаш тыло палатасыны урунуу эдиле. Биз жаш депутаткы жаны бля комиссияны татаматысы Гупуплоланы Тимур юксөенди жашауу жашауу илмууа берилгени бля институту алимлерине, аспирантууларын, студентлеге да ишлене сийдоюргенди.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Эки сурат

Эки кыарындаш

Экиси да эгеч бла кыарындашдан тууганнады. Кызауаты ал жылларында Нарсанада жашаганды.

Сурат 1942 жыл Севастопольда алынганды ОСМАЛЛАНЫ Хыяса.

Акшы белгиле

Тойла кепден-кеп бола барадыла

Быйлыни биринчи кварталында Элбурс муниципалдык району администрациясы ЗАГС бөлүмүнө жаңы кыралган 58 ююрге нехк элтигенди.

ХАДЖИЛАНЫ Жамал. Сураты автор алганды.

Форм

Терроризмге кжажуулары ачыкларыкдыла

Россейни Спорт, туризм эм жаш тейло политика жаны бла министрствосуна Жаш тейло политика эм жамуатт бла байлалыкка жорютоку департаменты «Тейло ассамблеясы» жамуатт арасына кжаш тейло терроризмге бла экстремизмге кжажуу» деген 11-чи халкыла аралы форуму бардырадыла.

ТАПАСХАЛЛАНЫ Аминат.

Пресс-конференция

Тутмакгы олтуртууну орунуна жууапха тартыуну башха амаллары сингдире

РФ-ни Жууапха тартылганлы терсликтерине жолуктурууну федералдык службасыны КМР-де Управленисны (УФСИН) оюнулары бу кюнде журналистне бла тубешулеринде озган жылда ишлерини итолгору эмда уголовнын-толтурууну системаны 2020 жылгы дери айынтуну концепциясы республикада жашауда кылай бардырылганы бла шагырей этгендиле.

Управленисны башчысы ич ишле службаны полковниги Василий Федоров келгенин шартлагы кере, республикада беш тюзетиучу учреждение эмда следствие изолятор бардыла, алада 2,8 миңг жер барды.

Василий Валериевич беш эм андан да кеп жыл туртаргыа оюну элтиген аманлыкчыларны савар хар жылда кыбейип барганын белгилегенди.

ханда уа, анга тийишлиликде учурдендиле эки кыуумгыа колешиниркидле: тутмакыла (кыаты, биттеуо нызам) эмда колониялагарга поселенила. «Биогонлюкде курулуш ишле бардырыладыла.

Д окументни излемелерине К кере уа, тутул тургынала казырмалада угый, 4-6 адам сыйныра камералада турлыкдула.

Управленисны башчысы сынау халда ишлеген «социальный лифт» деген программаны оюунден да билдиргенди. Ол а манлыкчыларны тюз жолга салгыла болушук этер, тюрмеделе турлык болжалларын азайтер, болжалдан алгач эркин эти амалык кедобор хайырлангыр мурат бла кийригенди.

2007 жылгыда угуловнын-толтурууну системаны айынтуну оюунден федералык программада уа эки тюрме ишлетирге кала салынганды. Жылы ахырына дери уа административ коргуну, молк керектеге макымна, аш хар зырларчу жери курулушун бит-

илшерге неда системаны вузларнда билим алыргыа сойгонлени да кадрла жаны бла бөлүмге бу телефон номерлерден бирине шевитирге чакырыганды: 49-59-27, 49-59-56.

А спасын Шаов медицина бөлүмге таматалык этди. Ол айтханга кере, алгачаракда тутмакчылар арасында туберкулез ауруу кенг жайылап этди. «1999 жылда ол 414 адамда бар этди, алай биогонлюкде ала жана 46 адам кытыналады. Андан сора да, 39 адамны ВИЧ ауруулары бардыла.

Аспаны Бердович айтханын, саууулагы дармалык замананда берилгенди. Медицина бөлүмүнө кесинде бир торло обрудование жетишсе, сауууну республикада сауулк сактау учреждениелардан биринде тинтирге он барды, ол жаны бла Саулук сактау министрствого бла келишим элтигенди.

Тахир Сокуров уа уголовнын-толтурууну системаны учреждениилеринде бардырылган курулуш ишлени оспердинде курулак айтханды. Замир Сасиков уа системаны ишин куруу жаны бла федералдык закондарны оспердинде билдиргенди.

Тубешуно ахырында ала журналисттерини сорорулары жууапла бергендиле.

ТИКАЛАНЫ Отатима.

Жай солуу

Хычыуун эм хайырлы

Созайланы Лейла бла Светлана Мамедова сабийлени сауугалагын кезиде.

бийли ан Созайланы Марьям а ол кюн библиотеккага кеп китап бергенди.

Аланы окуп, эки кызыбыз, жашыбыз да шолкуну бек иги белгилеге бошагандыла. Бу сагытта ала Москваны бийик окуу юйлеринде билим аладыла. Лагерде солуган кызыбыз Жаннета да ападан юлгю алады. Ма бу киталаны окуугу башха жашчыкыла бла кызыкчыла да жетишимли болура деп шынамна.

Школчула лагерде турган заманлары терк согышчына, шувуларында айрылганыларна жарсы эдиле. Алай бери, артыкыда библиотеккага уа келип турурга айтхандыла. Ала киталыны сойгондиле. Кеп затны билдирге да кездедиле.

Созайланы Лейла мында аладыла ишлерин тынгылы билген, жууапты тамалмаган устаз

Лагерде солуган сабийле.

ХОПАЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алганды.

ТОЛГУРЛАНЫ Магометни жашы Алик

Россейни Федералдык миграция службасыны КМР-де Управленисны бөлүмүнө тамактасын ич службаны подполковниги Толгурланы Магометни жашы Алик 50 жылдык кыска заманын кичине кылыын аяктап этгенди.

Ич ишлени органдарында ол 1980 жылда ишлеп башлаган этди. Халалгыла, адежиле, аны аллына жуумуш бла келгенге болушур ючюн, кылуудан келгени амангазы, ишине жууапты кеп кере тийишли болганды.

Толгурланы Магометни жашы Алик «жаштыктын амангазы» деген бичирини даражалы, «За безупречную службу» деген 1-чи, 2-чи эмда 3-чо даражалы майдалла бла саууланганды.

Россейни Федералдык миграция службасыны КМР-де Управленисны коллективни.

УЧРЕДИТЕЛЬСКО-КАБАРТЫ-МАКБАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Table with contact information for the newspaper 'Zaman'. It includes details for the Editor-in-Chief (Attalany Jomal), Editorial Board, and various departments like printing, circulation, and advertising. It also lists the address and phone numbers for the editorial office.